

NUMER 1/2024

PANORAMA

Uniwersytetu Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

projekt współfinansuje
miasto stołeczne
Warszawa

SGH

Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

W NUMERZE:

PROGRAM OBCHODÓW 50-LECIA UTW

Niedziela Palmowa w Lipnicy Murowanej

1.5% PDOF DLA UTW SGH

PRZEKAŻ 1,5% SWOJEGO PODATKU NA UTW SGH, KRS 0000 261 914.

Uniwersytet Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej jest organizacją pożytku publicznego (OPP), upoważnioną do pozyskiwania darowizn pochodzących z odpisu od podatku dochodowego od osób fizycznych. Darowizna w najmniejszym stopniu nie uszczupla dochodów darczyńcy, a może być wielkim wsparciem dla rozwoju i wzbogacenia programu organizacji.

JAK PRZEKAZAĆ DAROWIZNĘ 1,5 % PDOF

Wniosek o przekazanie 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz organizacji pożytku publicznego (OPP) zawarty jest w zeznaniu podatkowym. Wystarczy, że wpiszesz numer KRS wybranej przez Ciebie organizacji pożytku publicznego oraz kwotę, jaką chcesz przekazać. Kwota ta nie może przekraczać 1,5% podatku należnego po zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół.

Jeśli chcesz, by Twoje wsparcie zostało przeznaczone na konkretny cel szczegółowy, możesz go określić w przewidzianej do tego rubryce w zeznaniu podatkowym. Jeżeli dokonujesz rozliczenia rocznego, korzystając z usługi Twój e-PIT, w przygotowanym dla Ciebie zeznaniu automatycznie zostanie wskazana OPP, której przekazałeś 1,5% swojego podatku w roku ubiegłym (o ile dana OPP znajduje się nadal w wykazie OPP, które mają prawo do otrzymania 1,5% podatku należnego). Jeżeli w zeznaniu za rok ubiegły wskazałeś cel szczegółowy, to ten sam cel szczegółowy zostanie wskazany w przygotowanym dla Ciebie zeznaniu. Oczywiście możesz zmienić dane dotyczące wybranej organizacji pożytku publicznego OPP, w tym nr KRS, a także cel szczegółowy. Jeżeli jesteś emerytem lub rencistą i nie masz obowiązku złożenia zeznania podatkowego oraz:

- dostałeś roczne rozliczenie podatku PIT-40A,
- nie korzystasz z odliczeń,
- chcesz przekazać 1,5% podatku wybranej organizacji pożytku publicznego

wystarczy, że złożysz PIT-OP w terminie do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym.

Jeżeli złożysz oświadczenie PIT-OP, będzie to oznaczać, że wyraziłeś zgodę na przekazanie kwoty w wysokości 1,5% podatku należnego. Ponadto, jeżeli otrzymałeś od organu rentowego roczne obliczenie podatku PIT-40A i nie złożysz wniosku PIT-OP, organ podatkowy przekaże kwotę 1,5% podatku należnego na rzecz OPP wskazanej przez Ciebie we

wniosku zawartym w zeznaniu, korekcie zeznania lub w PIT-OP. W tym przypadku przekazanie kwoty 1,5% podatku należnego na rzecz OPP następuje na podstawie wniosku PIT-OP sporządzonego przez organ podatkowy za pośrednictwem portalu podatkowego (automatyczna akceptacja PIT-OP).

POMOC URZĘDÓW SKARBOWYCH

Naczelnik urzędu skarbowego właściwy ze względu na Twoje miejsce zamieszkania w dniu składania zeznania, na wniosek wyrażony w zeznaniu podatkowym albo korekcie zeznania, lub oświadczeniu PIT-OP przekazuje na rzecz wybranej OPP kwotę nieprzekraczającą 1,5% podatku należnego wynikającego:

- z zeznania podatkowego złożonego przed upływem terminu określonego na jego złożenie albo
- z korekty zeznania, o którym mowa wyżej, jeżeli została dokonana w ciągu miesiąca od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego - po jej zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół. Warunkiem przekazania kwoty 1,5% jest zapłata w pełnej wysokości podatku należnego stanowiącego podstawę obliczenia kwoty, która ma być przekazana na rzecz OPP, nie później niż w terminie dwóch miesięcy od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego.

DRODZY SŁUCHACZE UTW SGH I JEGO SYMPATYCY

Status organizacji pożytku publicznego (OPP), jaki posiada nasz Uniwersytet to zespół praw i obowiązków. Dość absorbujący pakiet obowiązków w postaci dodatkowych sprawozdań finansowych, pilnowania terminów, składania informacji do MRiPS itp. musimy wykonywać niezależnie od tego czy darowizny wpłynęły czy nie. Z obszernego pakietu praw gwarantowanych organizacjom posiadającym status OPP nasz UTW SGH korzystał dotychczas w znikomym zakresie.

Przekazana darowizna będzie dla nas cennym wsparciem, zapewni możliwości rozszerzenia oferty programowej dlatego też prosimy aby Słuchacze, ich rodziny, wolontariusze, pracownicy SGH i sympatycy naszego Uniwersytetu dokonali tej prostej czynności. W razie pytań służymy wyjaśnieniami i pomocą w biurze UTW SGH, p.104 budynek A SGH. Z góry dziękujemy za wsparcie celów statutowych UTW SGH.

Zarząd UTW SGH

Wizyta seniorów w sejmie RP

Na zaproszenie Przewodniczącego posła Michała Szczerby, w siedzibie sejmiku RP w dniu 14 lutego 2024 r. odbyło się wspólne posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku i Branżowej Komisji Dialogu Społecznego ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Przewodniczący Michał Szczerba powitał gości i przedstawił program działania Zespołu oraz wyjaśnił powód tego niecodziennego spotkania. Tematem dnia jest bowiem zbliżające się wielkie święto 50. lecia funkcjonowania Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Polsce.

W spotkaniu wzięli udział goście w osobie Marzeny Okła Drewnowicz - Minister ds. Polityki Senioralnej oraz Marleny Muszyńskiej Dyrektora Departamentu Polityki Senioralnej, przedstawiciele Miasta na czele z Aldoną Machnowską Górą - Wiceprezydentką m.st. Warszawy, parlamentarzyści Zespołu ds. UTW, liderzy Uniwersytetów Trzeciego Wieku, Przewodnicząca Warszawskiej Rady Seniorów Małgorzata Zuber - Zielicz, eksperci i przedstawiciele mediów.

Jednym z ważnych punktów obchodów będzie uchwała Sejmu RP w spr. uhonorowania 50 letniego dorobku UTW, które były inicjatorem wszystkich ważnych dokonań w polityce senioralnej. Parla-

mentarny Zespół ds. UTW podejmie w tym zakresie odpowiednią inicjatywę legislacyjną.

Przewodniczący Michał Szczerba podkreślił, iż do grona Rady Naukowej obchodów wejdą m.in. dwaj wybitni eksperci - prof. Piotr Błędowski i prof. Janusz Szymborski, co gwarantuje wysoki poziom programu, którego podsumowaniem będzie „Pakt Na Rzecz Seniorów 2025”.

Integralną częścią jubileuszu będą obchody 50. lecia działalności pierwszego Uniwersytetu Trzeciego Wieku założonego przez prof. Halinę Szwarc, noszącego imię założycielski, funkcjonującego do dziś na warszawskim Marymoncie.

Program wymaga skomasowania wysiłków i współdziałania nie tylko wielu organizacji ale też organów władz publicznych, samorządu, sejmu, senatu RP i jednostek dysponujących dotacjami.

Pani Minister Marzena Okła Drewnowicz przedstawiła zadania i aktualne prace nowego Ministerstwa Polityki Senioralnej, usytuowanego w strukturach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Jest ono w fazie organizacji, konsolidacji działań różnych resortów na rzecz seniorów i budowania spójnego programu działania.

Program Aktywni+, którym szczególnie zainteresowane są Uniwersytety będzie uruchomiony jeszcze przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zaś Departament Polityki Senioralnej przejęty będzie przez Ministerstwo Polityki Senioralnej w maju br.

Krystyna Lewkowicz, przewodnicząca Ogólnopolskiego Porozumienia UTW przedstawiła ramowy program obchodów. Jest on ukierunkowany na aktywność wszystkich Uniwersytetów, a obchody powinny mieć zasięg lokalny, regionalny, ogólnopolski i międzynarodowy więc będzie realizowany w okresie 2024 i całego roku 2025.

Fenomen ruchu UTW

Środowisko UTW to najszybciej rozwijający się instytucjonalnie i merytorycznie ruch społeczny w Polsce. Polskie Uniwersytety dopracowały się unikalnego modelu funkcjonowania, który można określić jednym słowem kluczem - **RÓŻNORODNOŚĆ**. Funkcjonują w różnych formach organizacyjno-prawnych doskonale wpisując się i wykorzystując lokalne możliwości i uwarunkowania.

Ich wielkim walorem jest niezwykle szeroka oferta programowa, obejmująca edukację, integrację, rehabilitację ruchową i intelektualną, działalność artystyczną, turystyczno-krajoznawczą, sportową, międzypokoleniową i wiele innych. UTW były inicjatorem badań gerontologicznych, inicjatyw legislacyjnych i innowacji społecznych.

Wg uaktualnionej przez Ogólnopolskie Porozumienie UTW bazy danych działa aktualnie ok. 700 UTW, zrzeszających ponad 200 tys. członków, oferujących swoim członkom niezwykle szeroką ofertę adekwatną do indywidualnych, zdiagnozowanych potrzeb i preferencji słuchaczy.

Jest to więc ruch najbardziej kreatywny, innowacyjny, tworzący nowoczesną politykę senioralną.

Najważniejsze wydarzenia w 20. ostatnich latach polityki senioralnej miały miejsce z inspiracji lub przy bardzo aktywnym udziale działaczy tego ruchu.

Uniwersytety Trzeciego Wieku były m.in. inspiratorem powołania pierwszego w historii ogólnopolskiego przedstawicielstwa osób starszych – Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, są aktywnymi członkami Rady ds. Polityki Senioralnej, organizatorami wielkich imprez sportowych, członkami rad seniorów różnych szczebli, Kongresu Kobiet itp.

Celem głównym środowiska senioralnego jest nadanie obchodom jubileuszowym jak najszerszego zasięgu, wysokiego poziomu merytorycznego i godnej, uroczystej oprawy organizacyjnej i artystycznej.

Obchody zwieńczy IV Wielki Kongres UTW wraz z wydaniem dokumentu programowego nazwanego **„Paktem Na Rzecz Seniorów 2025”**, wytyczającego kierunki długofalowej strategii oraz program działań ukierunkowanych na wymierne efekty.

Wielomiesięczne konsultacje społeczne prowadzone na terenie całej Polski przez Fundację OP UTW nt. koncepcji obchodów wykrystalizowały roboczą wizję zakładającą, iż:

1. wydarzenia jubileuszowe, z ich skomplikowaną logistyką, międzynarodową akredytacją, skalą min. 1000 uczestników, rozległością zadań i wydatków wymaga aby **program realizowany był w ciągu dwóch lat 2024-25 i finansowany z wszelkich dostępnych źródeł.**
2. Ogólnopolskie Porozumienie UTW, jako wcześniejszy organizator 4 ogólnopolskich konferencji UTW w Sejmie oraz trzech wielkich jubileuszowych Kongresów UTW w latach 2012, 2015, 2019 wyraża gotowość podjęcia funkcji głównego realizatora oraz koordynowania obchodów.
3. Jubileusz 50. lecia o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym powinien być adekwatny do ogromnego dorobku ruchu UTW, a więc być merytoryczny, godny i z udziałem gości honorowych re-

prezentujących rząd, parlament, grono ekspertów, partnerów i przedstawicieli wszystkich UTW, tj. na ok. 1000 osób.

4. do organizacji jubileuszu powinny włączyć się rzeczowo i finansowo instytucje publiczne jak samorządy terytorialne, sejm, senat, MPS, PAFW, KIGS, wyższe uczelnie patronujące Uniwersytetom, samorządy województw i inne podmioty kreujące politykę senioralną, a także podmioty społecznie odpowiedzialnego biznesu.

Obchody wymagają ogromnie skomplikowanej organizacji oraz generować będą wielkie koszty, więc montaż finansowy musi składać się z wielu źródeł i zaangażowania wielu podmiotów.

Ogólnopolskie Porozumienie UTW zawiązało grupę inicjatywną składającą się z przedstawicieli świata nauki, najstarszego UTW im. prof. Haliny Szwarc, UTW SGH, OP UTW oraz władz m.st. Warszawy, które bardzo wydatnie wspierały logistycznie i finansowo poprzednie wydarzenia jubileuszowe UTW.

Miasto st. Warszawa, jako główny partner poprzednich jubileuszy i kongresów UTW, zaofiarowało pozyskanie i udostępnienie sceny Opery Narodowej na IV Wielki Kongres UTW, podsumowujący obchody, planowany na jesień 2025 roku. To wielka sprawa, bowiem koszty pozyskania takiej sali są ogromne i zdominowałyby każdy budżet.

Zastępca Prezydenta m. st. Warszawy Aldona Machnowska-Góra poinformowała też, iż obcho-

dy 50.-lecia ruchu UTW rozpocznie uroczysty koncert dla seniorów, który tradycyjnie odbędzie się w Teatrze ROMA w marcu 2024 r.

Komitet Organizacyjny i Rada Naukowa mają charakter otwarty i mile widziane są wszelkie inicjatywy współdziałania innych UTW, podmiotów społecznych, biznesowych i ekspertów.

Fundacja OP UTW rozpoczęła działania organizacyjne od sieciowania podmiotów, tj. koncentracji potencjału celem ustalenia jak najszerzego programu i współdziałania na rzecz osiągnięcia jak najlepszego celu horyzontalnego.

Bardzo liczymy na współdziałanie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, która w okresie ostatnich 20. lat odegrała nieocenioną rolę w konsolidacji i wspieraniu ruchu UTW.

Logistyka głównych kierunków działania ustalana jest przez partnerów sieci wspólnie, lecz poszczególne bloki zagadnień przydzielane będą do realizacji wybranym partnerom sieci.

Fundacja OP UTW wraz z grupą inicjatywną i Radą Naukową, drogą wielomiesięcznych wcześniejszych konsultacji określiła **ramowy program i harmonogram**, na który składa się:

1. pozyskanie samorządu Miasta st. Warszawy jako głównego gospodarza obchodów centralnych, w tym udostępnienie organizatorom odpowiedniego lokalu na obchody centralne, mogącego przyjąć min. 1000 osób, oraz mającego odpowiednie zaplecze wystawowe i cateringowe,
2. utworzenie sieci Partnerów, Patronów i bezpośrednich realizatorów, w tym Rady Programowo-Naukowej - Komitetu Ekspertów ds. obchodów ruchu UTW, który podejmie się jednocześnie współredakcji Wydawnictwa i "Paktu Na Rzecz Seniorów",
3. zaproszenie regionalnych i lokalnych środowisk senioralnych do tworzenia programów, koordynacja, promocja i informacja o programach lokalnych, regionalnych,
4. uzyskanie patronatów honorowych i merytorycznych, medialnych, uzgodnienie form zaangażowania,
5. inicjatywa legislacyjna podjęcia uchwały sejmiku lub senatu RP w spr. uhonorowa-

- nia dorobku ruchu UTW i jego założycielki prof. Haliny Szwarc,
6. realizacja programów obchodów regionalnych, koordynacja harmonogramu, informacja, udział przedstawicieli Komitetu Organizacyjnego, 2024
 7. konferencja UTW inaugurująca obchody w sejmie RP, 2024
 8. uzyskanie odznaczeń dla wyróżniających się działaczy, 2024- 2025
 9. przeprowadzenie Konkursu na „Wielką Osobowość UTW”
 10. organizacja wystawy dorobku 50.-lecia ruchu UTW wraz z logistyką jej objazdu po Polsce
 11. wydawnictwo książkowe monograficzne o roboczym tytule „50 lat ruchu UTW”, 2024-2025
 12. IV Wielki Kongres UTW, 2025
 13. organizacja międzynarodowej grupy uczestników z polonijnych UTW - krajowy koordynator + senat RP, 2025
 14. opracowanie i wydanie Deklaracji Programowej – „Paktu Na Rzecz Seniorów 2025”
 15. organizacja programu artystycznego w czasie Kongresu - pokaz dorobku artystycznego ruchu UTW, obejmujący scenariusz, logistykę, organizację występów, dojazd, hotele, zakup, montaż i demontaż scenografii, transport, obsługę muzyczną i akustyczną.

Czekamy na wszelkie deklaracje programowe ze strony krajowych i zagranicznych Uniwersytetów Trzeciego Wieku i osobiste zaangażowanie liderów w realizację zadań kluczowych przedstawionych wyżej, ale przede wszystkim o tworzenie programów regionalnych w tym konferencji, wydarzeń kulturalnych, nadsyłanie tekstów archiwalnych i zdjęć do Wydawnictwa Jubileuszowego, zgłoszenia zespołów artystycznych itp.

Miłe pożegnanie

Miłym akcentem kończącym spotkanie było podziękowanie od B KDS ds. UTW za wieloletnią współpracę dla Pani Marleny Muszyńskiej, byłej dyrektor w Biurze Pomocy i Projektów Społecznych m. st. Warszawy, która objęła stanowisko Dyrektora Departamentu Polityki Senioralnej w Ministerstwie Polityki Senioralnej.

Gratulujemy Pani Marlenie Muszyńskiej awansu i życzymy wielu sukcesów.

Pani Marlena Muszyńska zapewniła, iż nowe stanowisko jest wielkim wyzwaniem ale dołoży starań, aby kontakty ze środowiskiem UTW i obchody ich 50.-lecia otrzymały odpowiednio wysoką rangę w dalszych działaniach Departamentu Polityki Senioralnej.

Notował F.Kott

Renta wdowia 2024

Wg zapowiedzi rządu, a konkretnie nowej Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk jeszcze w bieżącym roku możemy spodziewać się wejścia w życie nowych przepisów o **rencie wdowiej**. Prace nad nowym świadczeniem trwają, przepisy mają zostać zatwierdzone jeszcze w pierwszym kwartale tego roku. W budżecie są zarezerwowane środki na to, żeby **jeszcze w 2024 roku renta wdowia mogła zacząć obowiązywać** – zapewniała w czasie konferencji prasowej szefowa resortu.

Nie sposób jednak wskazać konkretnego terminu. Po tym, jak 7 lutego br. projekt renty wdowiej miał swoje czytanie w Sejmie i trafił do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, pojawiły się przewidywania wskazujące jako okres przyjęcia nowego prawa pierwszy kwartał 2024 roku.

Na czym polega renta wdowia 2024?

Renta wdowia to w zasadzie **renta rodzinna**, znana w dotychczasowym stanie prawnym **ale w szczególnym, zwiększonym wymiarze**, przysługująca wdowie lub wdowcowi po zmarłym współmałżonku. Obecnie renta wdowia jest przyznawana tylko po spełnieniu określonych warunków. By móc ją otrzymać należy:

- przekroczyć **wiek co najmniej 50 lat** lub w ciągu **5 lat od śmierci małżonka** **zyskać status osoby niezdolnej do pracy**,
- wychowywać **dziecko uprawnione do renty rodzinnej**,

- mieć pod opieką **dziecko niezdolne do samodzielnej egzystencji**.

Obecnie renta rodzinna dla wdowy lub wdowca to możliwość uzyskania 85 proc. świadczenia po zmarłym małżonku, jednak wówczas rezygnujemy z własnego.

Aby wspomóc samotnie żyjących seniorów, nowe przepisy mają zwiększyć wymiar renty wdowiej. Projekt zakłada wprowadzenie dwóch wariantów, z których będzie mógł skorzystać beneficjent:

1. zachowanie **100 proc. swojego świadczenia i 50 proc. świadczenia po zmarłym małżonku**,
2. zachowanie **50 proc. swojego świadczenia i 100 proc. świadczenia po zmarłym małżonku**.

Jak widać więc, każda z opcji dotyczy innej sytuacji. Pierwszą z nich bez wątpienia wybiorą ci, których **świadczenie przewyższało kwotę świadczenia dla małżonka**. Z kolei opcja druga została pomyślana dla osób, których **współmałżonek otrzymywał większe pieniądze**.

Renta ma limit kwotowy

W ramach renty wdowiej obowiązywać mają jednak limity maksymalnej wysokości świadczenia. **Te będą się różnić w czasie**, dlatego nie sposób mówić o jednej konkretnej kwocie. Ustawodawca zakłada bowiem, że renta wdowia **nie będzie mogła przekroczyć trzykrotności przeciętnej emerytury**. Obecnie, jak podaje Dziennik Gazeta Prawna, ta trzykrotność to kwota około 7,6 tys. zł.

Jednak renta wdowia wejść w życie ma już po marcowej waloryzacji emerytur. Jej wskaźnik ma nie spaść poniżej **12,3 proc.** wzrostu, co oznacza, że wzrośnie emerytura minimalna, ale także i ta przeciętna. Zgodnie z prognozami w takim wypadku limity trzykrotności przeciętnej emerytury sięgną **8,3 - 8,5 tys. zł**.

To ważne dla seniorów świadczenie, bowiem ponoszenie wszelkich kosztów utrzymania mieszkania przez owdowiałego współmałżonka oraz konieczność zakupu innych niezbędnych usług społecznych przekracza z reguły możliwości jednego świadczenia.

Czekamy na ostateczne regulacje prawne Sejmu RP w tym zakresie.

F. Kott

Niedziela Palmowa w Lipnicy Murowanej

Niedziela Palmowa lub Kwietna Niedziela otwiera Wielki Tydzień, czyli ostatnie dni Wielkiego Postu przed Wielkanocą. Tradycyjna palma wielkanocna to jeden z najważniejszych symboli Świąt Wielkanocnych.

Obchodzona jest w różnych krajach nieco odmiennie, ale zawsze towarzyszy jej element palmy. Do miejsc szczególnie znanych, gdzie uroczystości obejmują niezwykle bogaty całodzienny program należy Lipnica Murowana w woj. małopolskim.

Lipnica Murowana to wyjątkowe miejsce, pełne kultury, historii i tradycji. Miejscowość, gdzie od ponad 60. lat na zabytkowym, średniowiecznym rynku w Niedzielę Palmową rozgrywa się widowiskowy, palmowy spektakl. Barwne, dostojne, wy-

konane z największą dbałością palmy królują nad miejscowością i zachwycają oczy tysięcy turystów.

Miejszem konkursu jest tradycyjnie Rynek w Lipnicy Murowanej, który tętnił życiem m.in. ze względu na liczne imprezy towarzyszące: folklorystyczne koncerty, jarmark wielkanocny czy możliwość zwiedzania lipnickich zabytków.

W 2024 roku konkurs odbędzie się w 5 kategoriach:

- palmy dziecięce do 3 metrów wysokości,
- palmy niskie powyżej 3 metrów do 7 metrów wysokości,
- palmy średnie powyżej 7 metrów do 14 metrów wysokości,
- palmy wysokie powyżej 14 metrów do 22 metrów wysokości.

Tradycje Niedzieli Palmowej

Zwyczaj święcenia gałązek w ten dzień sięga wieku XI, a uroczyste procesje odbywały się już w IV wieku po Chrystusie. Obchodzona jest w Kościele Katolickim na pamiątkę wjazdu Pana Jezusa do Jerozolimy. Według tradycji tłum witający Chrystusa wiwatował na Jego cześć liśćmi palmowymi. W polskiej obrzędowości tego dnia wierni zjawiają się w kościele z palmami, wykonanymi z papierowych kwiatów i zielonych gałązek.

Palma wielkanocna symbolizuje w tradycji Kościoła męczeństwo i triumf – zawiera więc w sobie całą treść świąt Wielkiej Nocy.

Niedziela Palmowa, zwana też Kwietną rozpoczynała Wielki Tydzień, czyli najbardziej święty czas dla chrześcijan. W jego trakcie nie można było rozpoczynać „żadnej ziemskiej sprawy” jak pisze Kolberg.

Polskie palmy święcone w Kwietną Niedzielę są smukłe i wysokie. Muszą się w nich znaleźć określone rośliny i ozdoby, które niosą ze sobą głębsze znaczenie. Jednym z takich elementów są **bazie** rosnące na gałązkach wierzbowych. Wierzba bowiem uznawana jest za roślinę miłującą życie, a baze są oznaką zbliżającej się wiosny (i nowego życia).

W tradycyjnej palmie nie może też zabraknąć **zielonych gałązek** pochodzących od roślin wiecznie zielonych, czyli bukszpanu, gałązek borówki czy cisu. Zielień bowiem to nadzieja i życie. Dodatkowo do tych gałązek są **kolorowe kwiaty** wykonywane z papieru lub bibuły oraz różnokolorowe wstążki.

Poświęcone przedmioty zawsze służyły ludziom do ochrony i zabiegów magicznych. Ich życie rozpoczynało się z chwilą poświęcenia w kościele, kiedy nabywały nadzwyczajnej mocy, z której korzystano przez cały rok.

Podobnie było z palmami wielkanocnymi. Jednym z najstarszych zwyczajów jest **połykanie bazi z palmy**. Miały one chronić gardło przed chorobami i bólem.

Po przyjeździe do domu palmą **kropiono dom i obejście**, a także bydło, co dawało ochronę przed nieszczęśliwymi wypadkami. W niektórych regionach istniał także zwyczaj **smagania się palma-**

mi, co miało służyć utrzymaniu dobrego zdrowia. Palmę poświęconą w kościele trzymano w domu wetkniętą za obraz. W lecie miała ona **odganiać chmury gradowe** – na rogach zagrożonego żywiołem pola wbijano cztery gałązki z wielkanocnej palmy jako ochronę. Niekiedy burzę odganiano poprzez spalanie gałązki wyłamanej z palmy – dym unoszący się z pieca miał odgonić chmurę.

Palma uderzano także bydło wychodzące na pole po raz pierwszy, co miało zapewniać zwierzętom zdrowie i dobrobyt. Gałązkę z palmy kładziono pod pierwszą skibę podczas wiosennej orki, aby zapewnić sobie dobre plony. Palmiarze przestrzegają zasady, w myśl której do produkcji palmy wielkanocnej nie można stosować żadnych metalowych stelaży ani plastikowych wzmocnień.

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Lipnicy Murowanej jest członkiem Ogólnopolskiego Porozumienia UTW i aktywnie bierze udział w wielu aktywnościach i projektach. Tym razem słuchacze zgłosili projekt obchodów Niedzieli Palmowej do Konkursu na mikroprojekty, realizowanego przez OP UTW, w ramach programu Narodowego Instytutu Wolności pod tytułem „Korpus Solidarności”.

W programie projektu znalazły się oczywiście warsztaty tworzenia palm i innych ozdób wielkanocnych, udział w Konkursie oraz w pikniku i wielkiej paradzie palmowej, w której wzięli udział także przedstawiciele Fundacji OP UTW przybyli do Lipnicy Murowanej na uroczystości.

F. Kott

CERTYFIKAT DLA CENTRUM DIALOGU I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Jedną w procedur projektu „Korpus Solidarności” realizowanego w partnerstwie z UTW SGH przez Fundację Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku jest certyfikacja miejsca, w którym odbywają się główne aktywności wolontariackie i koordynacyjne projektu. Takim miejscem jest **Centrum Dialogu i Integracji Społecznej przy ulicy Żegańskiej 1A w Warszawie**.

Korzystają z niego beneficjenci projektu, wolontariusze, eksperci, wykładowcy i trenerzy prowadzący porady informatyczne i zajęcia fitness. Jest także miejscem pracy Komisji Konkursowej oceniającej mikroprojekty wolontariuszy, siedzibą sztabu zarządzającego projektem oraz Koordynatora Wolontariatu Systemowego. Można tu przy kawie i ciasteczkach poczytać prasę senioralną, spotkać się z ciekawymi ludźmi, podyskutować, zagrać w gry planszowe.

Miejsce to znajduje się na trasie SKM stacja Warszawa Międzylesie, jest znakomicie skomunikowane transportem publicznym z dworcami PKP, wszystkimi dzielnicami Warszawy, posiada obszerny parking i inne udogodnienia czyniące je przyjaznym dla osób niepełnosprawnych.

Beneficjentom projektów senioralnych zapewnia bogatą i ciekawą ofertą programową obejmującą szkolenia, porady informatyczne, spotkania integracyjne, działalność klubową, czytelną oraz miejsce spotkań towarzyskich.

Dla organizacji większych wydarzeń, konferencji, koncertów, wykładów itp. Centrum może korzystać z zaplecza konferencyjnego Wawerskiego Centrum Kultury oraz jego programu kulturalnego i edukacyjnego.

Centrum użycza też siedziby i udziela wsparcia logistycznego reaktywowanej po dłuższej przerwie Dzielnicowej Radzie Seniorów Warszawa Wawer.

Po zgromadzeniu niezbędnej dokumentacji wymaganej procedurą nadawania certyfikatu oraz audycie i wizji lokalnej przedstawiciela Narodowego Instytutu Wolności w dniu 15 grudnia 2023 r. Centrum Dialogu i Integracji Społecznej uzyskało certyfikat nr 217/2023:

„MIEJSCE PRZYJAZNE WOLONTARIUSZOM”

ZAPRASZAMY!!!

KRAJOBRAZ PO WYBORACH - CZYLI KTO NAMI RZĄDZI !!!

Telewizja, media publiczne i sami politycy zafundowali Polakom niesłychany i nie mający końca maraton igrzysk.

Prowadzone są bez jakichkolwiek zasad fair play. Obrażanie politycznych rywali, okupowanie mównic Sejmu, krzyki, wyzwiska i awantury — to stały obrazek niemal każdego posiedzenia Sejmu. Skrajnie absurdalne argumentacje parlamentarzystów, agresja, mowa nienawiści, obraźliwe epitety i wulgarne gesty. Byłoby momentami śmiesznie gdyby nie było to tragiczne w skutkach.

Ludzie piastujący mandaty posłów i poważne urzędy, o zgrozo posiadający niekiedy tytuły profesorskie, prezentują skrajnie prostackie zachowania, przekrzykują się i obrzucają się wzajemnie obelgami, tupią, nie reagują na polecenia Marszałka Sejmu, robią z siebie pseudo bohaterów narodowych, a w rzeczywistości żalosne widowisko.

Afera goni aferę obnażając prawdziwe oblicza wybrańców narodu, namaszczonej głosami wyborców, żyjący z naszych podatków.

Pełne ręce roboty na najbliższe lata mają eksperci i sądy zmuszone rozstrzygać skrajnie różne interpretacje tych samych postanowień Konstytucji, decydować, które procedury i decyzje polityków są legalne, a które nie, rozpatrywać niezliczone skargi i pozwy o pomówienia, zniesławienia, fałszywe oskarżenia itp.

Pilne sprawy zwykłych Polaków, często dramatycznie pilne do załatwienia, mogą w sądach czekać latami na rozstrzygnięcie.

Przeciętnego obywatela ogarnia przerażenie, że osoby o takim morale i poziomie kultury i wiedzy decydują o najważniejszych sprawach Polski i Polaków. Na te ostatnie zresztą mają mało czasu, bowiem ustawicznie zajęci są sobą.

Strach się bać życia w tym kraju.

Stanisława

UWAGI TELEWIDZÓW

Odnieść można wrażenie, że Telewizja Polska służy jedynie tworzeniu niezwykle lukratywnych posad dla pseudo gwiazd oraz publikacji dochodowych reklam. Kto jest przy władzy ten wykorzystuje media publiczne dla nachalnej propagandy własnych sukcesów i swoich racji oraz polowania na czarownice, odsunięte chwilowo od władzy. Skala patologii władzy jest porażająca.

Sam program telewizyjny jest nędzny do bólu. Niezliczone powtórki, po kilka razy w tygodniu te same filmy, seriale i stare programy publicystyczne. Obrazą inteligencji widzów jest wmawianie im, że bez Kewina nie ma świąt, a porucznik Colombo, Trendowata, Ojciec Mateusz, Znachor, Policjanci i tym podobne chociaż dobre, ale do granic wytrzymałości powtarzane kilkanaście razy w tygodniu filmy są szczytem marzeń i programem satysfakcjonującym każdego telewidza.

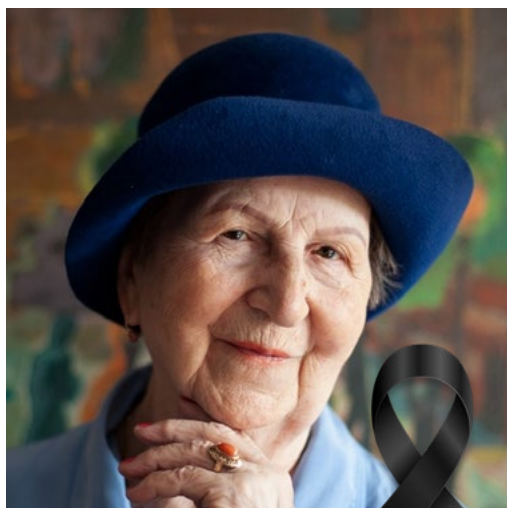
Co drugi program określa się mianem „kultowy” chociaż większość jest efektem zakupu licencji, promując tym często zwykłą i płytką zagraniczną tandetę. „Cudze chwalicie, swojego nie znacie”, to mądre przysłowie całkowicie wyszło jak widać z mody. Oglupiające są też reality show oderwane od rzeczywistości i kreujące fałszywe modele życia.

Skoro budżet telewizji wydaje się wyłącznie na polityczną propagandę i tworzenie lukratywnych posad dla „ulubieńców królika”, to nic dziwnego, że nie ma środków na teatr, koncerty, nowe programy rozrywkowe, autorskie programy publicystyczne, edukacyjne, promocję młodych talentów, osiągnięć polskiej nauki, technologii itp.

Ech, łąza się w oku kręci na wspomnienia, kiedy były w Telewizji tylko dwa programy ale było co oglądać, a sąsiedzi schodzili się aby obejrzeć wspólnie Kabaret Starszych Panów, Teatr sensacji KOBRA, wspaniałe programy rozrywkowe z Katowic itp.

Mamy też wspaniałą uzdolnioną młodzież, której osiągnięcia techniczne i artystyczne warto promować w Polsce, zanim nie podkupi ich jakaś zagraniczna firma.

Zniesmaczeni Telewidzowie

Waleria Korsak Rabś

1924-2024

*Pięknie przeżyła długie ciekawe życie.
Niezwykła osobowość, obywatelka świata,
empatyczna, urokliwa kobieta,
wybitna malarka, zasłużona dla
Służby Dyplomatycznej.
Pozostanie w naszej pamięci, bo cieszyliśmy się
Jej wieloletnią przyjaźnią.*

Pani Waleria Korsak-Rabś ukończyła studia dyplomatyczno-konsularne w Warszawie oraz studia ekonomiczne (morskie) w Sopocie.

Malarstwem zainteresowała się już w dojrzałym wieku towarzysząc mężowi w pracy dyplomatycznej.

W 1973 roku w Londynie na kursach malarstwa i rysunku portretowego zgłębiała wiedzę teoretyczną i praktyczną. W Kantonie studiowała malarstwo portretowe.

W roku 1983 otrzymała zaświadczenie Ministerstwa Kultury i Sztuki Nr 105/83 uprawniające do wykonywania zawodu artysty-plastyka w dyscyplinie malarstwa. Była członkiem Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych od 1979 r., Mazowieckiego Towarzystwa Kultury od 1981 r. oraz Stowarzyszenia Marynistów Polskich od 2002 r. W latach 1986-1992 była czynnym członkiem klubu "The Palette and Chisel Academy of Fine Arts" w Chicago, założonego w roku 1895r. Miała na swoim koncie kilkanaście wystaw indywidualnych w kraju i za granicą m.in. w Londynie, Budapeszcie, Chicago i Kantonie. Głównymi dziedzinami malarstwa, które uprawiała były: portret, scena rodzajowa i tematyka morska. Malowała chętnie zarówno obrazy olejne jak i pastele, sięgała również po akwarele.

Po stałym powrocie do kraju wstąpiła w poczet słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku SGH i tu podjęła wyzwanie prowadzenia koła rysunkowego i malarskiego, zachęcając uczestniczki do trudnej sztuki malowania portretów.

Wyznawała zasadę, że każdy może nauczyć się sztuki portretowania i udowadniała to przez ponad

10 lat ucząc jej społecznie słuchaczki i słuchaczy UTW SGH.

Jej charyzma, ciepło i aktywność społeczna uhonorowana została tytułem Wielka Osobowość UTW SGH.

Zawsze uśmiechnięta i elegancka. Wielokrotnie brała udział w Konkursie Kapeluszy na unikalnej

imprezie senioralnej Dzień Uniwersytetów Trzeciego Wieku na Torze Wyścigów Konnych Służewiec.

W roku 2012 Pani Waleria Korsak Rabś namalowała portret Anny Komorowskiej małżonki Prezydenta RP, wręczony uroczystie w Pałacu Prezydenckim.

Wystawy prac malarek UTW SGH miały miejsce na terenie SGH, wielokrotnie w warszawskich domach kultury, a w roku 2015 wystawa prac malarzkich Pani Walerii i jej uczennic prezentowana była w foyer Teatru Wielkiego w Warszawie i była atrakcją II Wielkiego Kongresu UTW.

Nowe organy UTW SGH

W dniu 18 stycznia 2024 r. walne zebranie członków UTW SGH dokonało wyboru nowych organów stowarzyszenia na kolejną kadencję.

Zebrani postanowili powierzyć funkcję Prezesa na kolejną kadencję pani **Krystynie Lewkowicz**, zaś w skład Zarządu zostali powołani: **Elżbieta Szulecka-Michalik, Katarzyna Wachowiak, Henryk Bęben, Czesław Ochenduska i Andrzej Sochaczyński**.

W skład Komisji Rewizyjnej weszli: **Anna Szumiec-Mitera, Ewa Lisowska i Jarosław Kor-dalewski**.

Gratulujemy i życzymy sukcesów.

Niebawem odbędzie się inauguracyjne posiedzenie nowych organów UTW SGH, na którym doprecyzowane będą zakresy obowiązków oraz sformułowany program działania na najbliższy rok akademicki.

Planowane wydarzenia

Negocjacje z dyrekcją Toru Wyścigów Konnych Służewiec i Totalizatora Sportowego przyniosły efekt w postaci uzyskania akredytacji i terminu na kolejną, XIII już edycję unikalnej w świecie imprezy senioralnej pt. „Dzień UTW na Torze Wyścigów Konnych Służewiec. **Odbędzie się ona 19 maja 2024 roku.**

Szykujcie kapelusze, kreacje wyścigowe, studiujcie programy gonitw, zbierajcie „kasę na hazard” (zakłady bukmacherskie zaczynają się od kilku złotych, więc każdy może poczuć dreszczyk emocji końskiego hazardu), zapoznajcie się ze słowniczkiem końskiej gwary i wyścigowego dress code.

Organizatorzy usilnie poszukują partnerów biznesowych, sponsorów i partnerów, którzy pomogą dopiąć budżet i organizację imprezy.

Na posiedzeniu sejmowej Komisji Polityki Senioralnej w dniu 25 stycznia 2024 r. Krystynie Lewkowicz prezes Ogólnopolskiego Porozumienia UTW oraz UTW SGH powierzono funkcję doradcy sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, o czym wraz z gratulacjami informuje

Redakcja Panoramy

Apel do senioralnych poetów

Jest wielu seniorów, którzy realizują się w Uniwersytetach Trzeciego Wieku w kołach poezji: piszą, deklamują, wydają tomiki wierszy, publikują w wydawnictwach senioralnych.

Zwracamy się do seniorów - poetów, aby z okazji 50. lecia ruchu UTW napisali okolicznościowy wiersz lub piosenkę.

Może dorówna on pięknej balladzie „Starość to nie wiek”, autorstwa Wojciecha Młynarskiego, która za sprawą muzyki Seweryna Krajewskiego stała się hitem, wykonywanym przez Irenę Santor, w czasie II Kongresu UTW w Operze Narodowej.

Najlepsze wiersze wydrukujemy w wydawnictwie powstającym z okazji 50. lecia ruchu UTW w Polsce.

Prosimy przysyłać prace do Redakcji Panoramy UTW SGH na adres **Klewkowicz@interia.eu**.

Redaktor Naczelna: Krystyna Lewkowicz
Skład i druk: Konrad Szczodrak / szczodrak.com

Zdjęcia z sejmu Katarzyna Marczyk i Adrian Oleksiak,
Archiwum UTW SGH. Zdjęcia z Lipnicy Murowanej: Józef Trojanowski i Bronisław Much.

Korekta i współpraca redakcyjna:
Media Servis&Consulting sp. o.o

Adres Redakcji:
ul. Rakowiecka 24, 02-554 Warszawa
Telefon: 22 564 98 10, 22 564 98 38
e-mail: utw@sgh.waw.pl
www.utwsgh.waw.pl

Wersja elektroniczna Panoramy UTW SGH na:
www.sgh.waw.pl i www.fundacjaoputw.pl

**Najpiękniejsze życzenia, zdrowia, radości,
smacznego jajka,
mokrego dyngusa, mnóstwo wiosennego
 optymizmu oraz samych sukcesów
ŻYCZY ZARZĄD UTW SGH**